Joi, 18 iunie 2020

P9_TA(2020)0137

Protocolul privind punerea în aplicare a Acordului de parteneriat în domeniul pescuitului dintre Comunitatea Europeană și Guineea-Bissau (2019-2024) (Rezoluție)

Rezoluția fără caracter legislativ a Parlamentului European din 18 iunie 2020 referitoare la proiectul de decizie a Consiliului privind încheierea Protocolului privind punerea în aplicare a Acordului de parteneriat în domeniul pescuitului dintre Comunitatea Europeană și Republica Guineea-Bissau (2019-2024) (08928/2019 – C9-0011/2019 – 2019/0090M(NLE))

(2021/C 362/22)

Parlamentul European,

— având în vedere proiectul de decizie a Consiliului (08928/2019),

— având în vedere încheierea Protocolului privind punerea în aplicare a Acordului de parteneriat în domeniul pescuitului dintre Comunitatea Europeană și Republica Guineea-Bissau (08894/2019) (denumit în continuare „protocolul”),

— având în vedere cererea de aprobare prezentată de Consiliu în conformitate cu articolul 43, articolul 218 alineatul (6) al doilea paragraf litera (a) punctul (v) și articolul 218 alineatul (7) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (C9-0011/2019),

— având în vedere articolul 31 alineatul (4) din Regulamentul (UE) nr. 1380/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2013 privind politica comună în domeniul pescuitului, de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 1954/2003 și (CE) nr. 1224/2009 ale Consiliului și de abrogare a Regulamentelor (CE) nr. 2371/2002 și (CE) nr. 639/2004 ale Consiliului și a Deciziei 2004/585/CE a Consiliului (politica comună în domeniul pescuitului) [1],

— având în vedere Rezoluția sa din 12 aprilie 2016 referitoare la normele comune pentru punerea în aplicare a dimensiunii externe a PCP, inclusiv a acordurilor în domeniul pescuitului [2],

— având în vedere rezoluția sa legislativă din 18 iunie 2020 [3] referitoare la proiectul de decizie,

— având în vedere articolul 105 alineatul (2) din Regulamentul său de procedură,

— având în vedere avizul Comisiei pentru dezvoltare,

— având în vedere raportul Comisiei pentru pescuit (A9-0013/2020),

A. întrucât obiectivul general al acordului de parteneriat în domeniul pescuitului sustenabil între UE și Guineea-Bissau este de a consolida cooperarea în domeniul pescuitului între UE și Guineea-Bissau, în interesul ambelor părți, prin promovarea unei politici sustenabile în domeniul pescuitului și prin exploatarea rațională și sustenabilă a resurselor piscicole din zona de pescuit a Guineei-Bissau, pe lângă dezvoltarea sectorului pescuitului din această țară și a economiei sale albastre;

B. întrucât utilizarea posibilităților de pescuit în temeiul acordului de parteneriat în domeniul pescuitului sustenabil anterior este considerată a fi în general satisfăcătoare;

---

[1] JO L 354, 28.12.2013, p. 22.
[2] JO C 58, 15.2.2018, p. 93.
[3] Texte adoptate, P9_TA-PROV(2020)0136.

Joi, 18 iunie 2020

C. întrucât acordul de parteneriat în domeniul pescuitului sustenabil între UE și Guineea-Bissau a căpătat o importanță considerabilă în contextul diferitelor acorduri de parteneriat în domeniul pescuitului sustenabil încheiate de UE cu țări terțe, fiind, în prezent, cel de-al treilea ca importanță din punctul de vedere al sumelor implicate, la care se adaugă faptul că este unul dintre cele doar trei acorduri care permit accesul la activități pescărești mixte;

D. întrucât contribuția activităților de pescuit din Guineea-Bissau la prosperitatea țării este foarte scăzută (3,5 % din PIB în 2015), deși sumele transferate prin acordul de parteneriat în domeniul pescuitului sustenabil drept compensație financiară pentru accesul la resurse va reprezenta o contribuție relevantă la finanțele publice naționale;

E. întrucât, în comparație cu protocolul precedent, contribuția financiară a UE a fost majorată de la 9 milioane EUR la 11,6 milioane EUR pe an în ceea ce privește suma anuală pentru accesul la resursele piscicole și de la 3 milioane EUR la 4 milioane EUR pe an în ceea ce privește sprijinul UE pentru politica sectorială în domeniul pescuitului din Guineea-Bissau;

F. întrucât în perioada în care protocolul este în vigoare posibilitățile de pescuit vor fi stabilite în două moduri diferite: în primii doi ani ca efort de pescuit (măsurat în tonaj registru brut – TRB) și în ultimii trei ani sub formă de capturi totale admisibile (în tone); întrucât această tranziție ar trebui să fie însoțită de implementarea, în primii doi ani în care protocolul este în vigoare, a unui sistem electronic de raportare a capturilor și de prelucrare a datelor privind capturile;

G. întrucât, în prima perioadă de aplicare a protocolului, posibilitățile de pescuit acordate flotelor UE sunt următoarele: 3 700 TRB pentru traulere frigorifice pentru creveți, 3 500 TRB pentru traulere frigorifice pentru pești cu înotătoare și cefalopode și 15 000 TRB pentru traulere pelagice mici, 28 de nave de pescuit ton frigorifice cu plasă-pungă și nave de pescuit cu paragate și 13 ambarcațiuni de pescuit ton cu lanseta; întrucât, în a doua perioadă, posibilitățile de pescuit acordate flotelor UE sunt următoarele: 2 500 tone pentru traulere frigorifice pentru creveți, 11 000 tone pentru traulere frigorifice pentru pești cu înotătoare, 1 500 tone pentru traulere frigorifice pentru cefalopode și 18 000 tone pentru traulere pelagice mici, 28 de nave de pescuit ton frigorifice cu plasă-pungă și nave de pescuit cu paragate și 13 ambarcațiuni de pescuit ton cu lanseta;

H. întrucât primul acord de pescuit încheiat între Comunitatea Economică Europeană și Guineea-Bissau datează încă din 1980; întrucât protocolul anterior la acord a expirat la 23 noiembrie 2017; întrucât performanța componentei de cooperare pentru dezvoltare a acestor acorduri (adică sprijinul sectorial) nu a fost satisfăcătoare la nivel global; întrucât, cu toate acestea, s-au înregistrat progrese în materie de monitorizare, control și supraveghere a pescuitului, capacitate de realizare a inspecțiilor sanitare și participare a Republicii Guineea-Bissau la organele regionale de gestionare a pescuitului; întrucât cooperarea sectorială trebuie să crească pentru a promova mai mult dezvoltarea sectorului local al pescuitului și a industriilor și activităților conexe, astfel încât să se asigure că o proporție mai mare a valorii adăugate create de exploatarea resurselor naturale ale țării rămâne în Guineea-Bissau;

I. întrucât, pentru a promova dezvoltarea sectorului pescuitului din Guineea-Bissau, sunt necesare infrastructuri de bază care încă lipsesc, cum ar fi, printre altele, porturile, punctele de debarcare și infrastructurile de depozitare și de prelucrare a peștelui, în efortul de a stimula activitățile de debarcare a peștelui capturat în apele Guineei-Bissau;

J. întrucât în 2021 va începe deceniul ONU pentru științele oceanice în slujba dezvoltării durabile (2021-2030); întrucât țările terțe trebuie încurajate să joace un rol-cheie în acumularea de cunoștințe;

K. întrucât comerțul cu produse pescărești din Guineea-Bissau cu UE este interzis de mult timp din cauza incapacității de a respecta măsurile sanitare impuse de UE; întrucât întârzierile în cadrul procesului de certificare a laboratorului de analize (CIPA) este principalul obstacol în calea exportului de produse pescărești din Guineea-Bissau către UE; întrucât autoritățile din Guineea și Comisia colaborează în procesul de certificare pentru a putea ridica interdicția;

L. întrucât este necesar să se asigure că o proporție mai mare din valoarea adăugată generată de exploatarea resurselor piscicole în zona de pescuit guineeană rămâne în țară;

M. întrucât crearea de locuri de muncă directe în sectorul pescuitului din Guineea-Bissau a fost limitată, chiar și luând în calcul membrii locali ai echipajelor de la bordul navelor (în prezent, numărul lor este mai mic decât cel înregistrat în perioada în care a fost în vigoare protocolul anterior) sau femeile, ale căror existență și locuri de muncă depind de sectorul pescuitului;

N. întrucât, în comparație cu protocolul anterior, numărul de marinari care urmează să fie îmbarcați în flota UE a crescut semnificativ; întrucât armatorii navelor UE depun eforturi pentru a îmbarca un număr mai mare de marinari guineeni; întrucât autoritățile din Guineea-Bissau trebuie să întocmească și să mențină la zi o listă orientativă cu marinari calificați care sunt candidați pentru a fi îmbarcați pe navele UE;

O. întrucât s-au înregistrat progrese în lupta împotriva pescuitului INN (ilegal, nedeclarat și nereglementat) în apele teritoriale ale Guineei-Bissau, datorită faptului că s-au amplificat mijloacele de supraveghere a zonei economice exclusive (ZEE) a Guineei, în special cele alocate pentru FISCAP (inspecția și controlul activităților de pescuit), care cuprind un corp de observatori și nave de patrulare rapide; întrucât există încă lacune care trebuie depășite, inclusiv în ceea ce privește sistemul de monitorizare prin satelit a navelor de pescuit (VMS);

P. întrucât se înregistrează progrese în caracterizarea resurselor piscicole demersale din ZEE a Guineei și în special având în vedere „Raportul privind campania de evaluare a stocurilor demersale din ZEE a Guineei-Bissau” din ianuarie 2019;

Q. întrucât Guineea-Bissau este una dintre cele 13 țări vizate de proiectul „Îmbunătățirea guvernanței regionale a pescuitului în Africa de Vest” (PESCAO), adoptată prin Decizia C (2017) 2951 a Comisiei din 28 aprilie 2017, care, printre alte obiective, urmărește să consolideze prevenirea și măsurile de combatere a pescuitului INN, prin îmbunătățirea monitorizării, controlului și supravegherii la nivel național și regional;

R. întrucât integrarea recomandărilor formulate anterior de Parlament în protocolul actual nu a fost pe deplin satisfăcătoare;

S. întrucât Parlamentul European trebuie să fie informat cu promptitudine în toate etapele cu privire la procedurile legate de protocol sau de reînnoirea sa,

1. subliniază importanța acordului de parteneriat în domeniul pescuitului sustenabil dintre UE și Guineea-Bissau, atât pentru Guineea-Bissau, cât și pentru flotele UE care operează în zona de pescuit a acestei țări; subliniază că este loc de progrese mai mari în ceea ce privește cooperarea în domeniul pescuitului între UE și Guineea-Bissau și își repetă invitația adresată Comisiei de a lua toate măsurile necesare pentru a obține mai multe rezultate decât cele obținute în urma protocoalelor anterioare privind punerea în aplicare a acordului, astfel încât acest acord de parteneriat în domeniul pescuitului să ducă la un nivel satisfăcător de dezvoltare a sectorului local al pescuitului în termeni globali și să fie coerent cu obiectivele menționate în obiectivul de dezvoltare durabilă al ONU (ODD) 14 de conservare și utilizare durabilă a oceanelor, mărilor și resurselor marine pentru o dezvoltare durabilă;

2. consideră că obiectivele acordului de parteneriat în domeniul pescuitului sustenabil dintre UE și Guineea-Bissau au fost realizate în grade diferite: cu toate că acordul a oferit și oferă posibilități de pescuit semnificative pentru navele UE în zona de pescuit a Guineei-Bissau, iar gradul de utilizare a acestor posibilități de către proprietarii de nave europeni este ridicat, rezultatele obținute în legătură cu dezvoltarea sectorului local al pescuitului sunt, în general, insuficiente și nesatisfăcătoare;

3. subliniază că, la articolul 3, protocolul conține o clauză de nediscriminare, prin care Guineea-Bissau se angajează să nu acorde condiții tehnice mai favorabile altor flote străine care operează în zona sa de pescuit și care au aceleași caracteristici și care vizează aceleași specii; invită Comisia să urmărească îndeaproape acordurile din domeniul pescuitului încheiate de UE cu țări terțe din zona de pescuit a Guineei-Bissau;

4. salută contribuția navelor UE la securitatea alimentară din Guineea-Bissau prin debarcări directe, astfel cum se specifică în capitolul 5 din anexa la protocol, în beneficiul comunităților locale și pentru a promova comerțul intern cu pește și consumul acestuia pe plan local;

5. consideră că o tranziție în gestionarea posibilităților de pescuit (de la gestionarea axată pe efortul de pescuit la gestionarea bazată pe capturile totale admisibile) reprezintă o provocare pentru prezentul protocol; invită Comisia și Guineea-Bissau să promoveze, fără întârziere, o tranziție adecvată și eficace, care să garanteze fiabilitatea și eficiența necesare ale sistemului electronic de raportare a capturilor (ERS) și de prelucrare a datelor privind capturile;

Joi, 18 iunie 2020

6. consideră că trebuie să se facă progrese semnificative în dezvoltarea sectorului pescuitului din Guineea-Bissau, inclusiv la nivelul industriilor și activităților conexe, și solicită Comisiei să ia toate măsurile necesare, inclusiv o eventuală revizuire și majorarea componentei acordului care vizează sprijinul sectorial, precum și măsuri de creștere a ratei de absorbție a contribuției financiare, pentru atingerea acestui obiectiv;

7. consideră că acordul de parteneriat în domeniul pescuitului sustenabil dintre UE și Guineea-Bissau nu își va atinge obiectivele dacă nu contribuie la impunerea unui sistem de gestionare sustenabilă pe termen lung a exploatării resurselor piscicole; consideră că este extrem de important să se respecte dispozițiile privind sprijinul sectorial prevăzute în protocol, astfel încât acesta să contribuie la punerea în aplicare pe deplin a strategiei naționale pentru pescuit și economia albastră; identifică, în acest sens, următoarele domenii drept domenii prioritare care trebuie sprijinite de UE prin mobilizarea asistenței tehnice și financiare necesare:

a. consolidarea capacității instituționale, mai cu seamă strategii regionale și mondiale de guvernanță a pescuitului, pentru a ține seama de impactul cumulat al diferitelor acorduri în domeniul pescuitului semnate cu țări terțe din regiune;

b. sprijin pentru o protecție mai strictă a zonelor marine protejate pentru a avansa spre o gestionare integrată a resurselor piscicole;

c. dezvoltarea de infrastructuri-cheie pentru pescuit și activitățile conexe, cum ar fi porturi (industriale și artizanale), puncte de debarcare, depozitare și prelucrare a peștelui, piețe, structuri de distribuție și comercializare, laboratoare de analize de calitate, cu scopul de a stimula activitățile de debarcare a peștelui capturat în apele Guineei-Bissau;

d. consolidarea capacităților operatorilor locali din sectorul pescuitului, prin încurajarea organizațiilor de pescari;

e. formarea de profesioniști în domeniul pescuitului;

f. sprijinirea pescuitului artizanal;

g. realizarea de contribuții la starea ecologică bună a mediului marin, ajutându-i, în special, pe actorii locali să strângă deșeurile și uneltele de pescuit;

h. recunoașterea și sporirea rolului femeilor și al tinerilor în sectorul pescuitului, precum și consolidarea organizării rolurilor pe care le au, sprijinind crearea condițiilor necesare în acest scop;

8. invită Comisia și statele membre ca, în cadrul politicilor lor de cooperare și asistență oficială pentru dezvoltare, să țină seama de faptul că Fondul european de dezvoltare (FED) și sprijinul sectorial prevăzut în cadrul acordului de parteneriat în domeniul pescuitului sustenabil dintre UE și Guineea-Bissau ar trebui să se completeze și să fie pe deplin coordonate pentru a contribui la consolidarea sectorului local al pescuitului;

9. își exprimă îngrijorarea cu privire la numărul din ce în ce mai mare de fabrici de făină și de ulei de pește de pe coasta vest-africană și care sunt aprovizionate, de asemenea, cu pește din apele Guineei-Bissau; subliniază faptul că pescuitul de pești care servesc drept hrană pentru alți pești contravine principiului sustenabilității și furnizării de resurse proteice valoroase pentru comunitatea locală; salută extinderea infrastructurilor portuare și de debarcare din Guineea-Bissau, dar totodată își exprimă îngrijorarea că aceasta ar putea fi urmată de construirea de noi fabrici de făină de pește;

10. invită Comisia și autoritățile din Guineea-Bissau să își consolideze cooperarea pentru a crea condițiile pentru exportul de produse pescărești din Guineea-Bissau către UE, în special în ceea ce privește verificarea condițiilor sanitare necesare și certificarea laboratorului de analize (CIPA), pentru a se putea ridica interdicția actuală, să se impulsioneze dezvoltarea sectorului local al pescuitului și, prin urmare, să se realizeze progrese pentru atingerea obiectivelor acordului de parteneriat în domeniul pescuitului sustenabil;

11. susține că este necesar să se crească contribuția acordului de parteneriat în domeniul pescuitului sustenabil la crearea de locuri de muncă directe și indirecte la nivel local, fie pe navele care operează în temeiul acordului, fie în cadrul activităților asociate pescuitului, în amonte și în aval; consideră că statele membre pot juca un rol relevant și pot fi o parte activă în eforturile de consolidare a capacităților și de formare, în vederea realizării acestui obiectiv;

12. reamintește caracterul unic al ecosistemelor marine și costiere ale Guineei-Bissau, precum pădurile de mangrove, care funcționează ca habitate de pepinieră pentru resursele piscicole și care necesită acțiuni specifice de protejare și refacere a biodiversității;

13. consideră că este util să se obțină informații cu privire la beneficiile pe care punerea în aplicare a protocolului le aduce economiilor locale (de exemplu ocuparea forței de muncă, infrastructură și îmbunătățiri sociale);

14. consideră că este necesar să se îmbunătățească cantitatea și calitatea datelor privind toate capturile (de specii vizate și de capturi accidentale), starea de conservare a resurselor piscicole din zona de pescuit a Guineei-Bissau și, în general, impactul acordului asupra ecosistemelor și că ar trebui depuse eforturi pentru dezvoltarea capacităților proprii ale Guineei-Bissau de a obține astfel de date; invită Comisia să promoveze buna funcționare a organismelor responsabile cu supravegherea punerii în aplicare a acordului, și anume comisia mixtă și comitetul științific comun, pe lângă implicarea asociațiilor de pescari artizanali, a asociațiilor femeilor care lucrează în sectorul pescuitului, a sindicatelor, a reprezentanților comunităților costiere și a organizațiilor relevante ale societății civile din Guineea-Bissau;

15. consideră că este absolut necesar să se îmbunătățească colectarea de date privind capturile din Guineea-Bissau; solicită, de asemenea, îmbunătățirea transmiterii către autoritățile africane a datelor generate de sistemele VMS ale navelor UE prin intermediul statului de pavilion; solicită să se îmbunătățească interoperabilitatea sistemelor de date;

16. solicită publicarea unor rapoarte privind acțiunile susținute prin sprijinul sectorial, pentru mai multă transparență;

17. consideră că, în cazul închiderii pescăriilor sau al introducerii de restricții în materie de pescuit, pentru a garanta că resursele sunt sustenabile, după cum se prevede în protocol, ar trebui asigurată în primul rând satisfacerea necesităților în materie de pescuit pe plan local, pe baza unor avize științifice solide;

18. subliniază importanța cerinței privind stocurile excedentare pentru navele Uniunii care pescuiesc în apele țărilor terțe;

19. susține că este necesar să se îmbunătățească guvernanța, controlul și supravegherea zonei de pescuit a Guineei-Bissau și să fie combătut pescuitul INN, printre altele, prin consolidarea monitorizării navelor (prin sistemul VMS), în vederea îmbunătățirii sustenabilității activităților de pescuit;

20. solicită includerea unor dispoziții privind transparența, care să includă publicarea tuturor acordurilor încheiate cu state sau entități private prin care se acordă navelor străine acces în zona economică exclusivă a Guineei-Bissau;

21. subliniază importanța alocării posibilităților de pescuit prevăzute în acord pe baza principiilor echității, echilibrului și transparenței;

22. subliniază că este important ca debarcările de pește din porturile din Guineea-Bissau să contribuie la activitățile locale de prelucrare și la securitatea alimentară, atât în ceea ce privește speciile, cât și calitatea;

23. solicită Comisiei să transmită Parlamentului procesele-verbale și concluziile reuniunilor comisiei mixte, programul sectorial multianual menționat la articolul 5 din protocol și rezultatele evaluărilor sale anuale, informații privind coordonarea acestui program cu planul strategic de dezvoltare a pescuitului din Guineea-Bissau (2015-2020), procesele-verbale și concluziile reuniunilor comitetului științific comun și informații privind pescuitul INN din zona de pescuit guineeană, integrarea operatorilor economici din UE în sectorul pescuitului din Guineea-Bissau (articolul 10 din protocol) și verificarea respectării obligațiilor proprietarilor de nave (de exemplu, în ceea ce privește contribuția în natură prevăzută la capitolul V din anexa la protocol); solicită Comisiei să prezinte Parlamentului, în cursul ultimului an de aplicare a protocolului și înainte de inițierea negocierilor în vederea reînnoirii acestuia, un raport complet privind punerea sa în aplicare;

24. invită Comisia și autoritățile din Guineea-Bissau să furnizeze informații mai precise despre dezvoltarea în regiune a activităților aferente pescuitului de pești care servesc drept hrană pentru alți pești;

25. invită Comisia să integreze mai bine recomandările Parlamentului în acordul de parteneriat în domeniul pescuitului sustenabil dintre UE și Guineea-Bissau și să țină seama de acestea în cadrul procedurilor de reînnoire a protocolului;

26. încredințează Președintelui sarcina de a transmite poziția Parlamentului Consiliului și Comisiei Europene, precum și guvernelor și parlamentelor statelor membre și ale Guineei-Bissau.